

Indledning – 1 år er gået

Landdistrikternes Fællesråd

Det lokale Danmark med udgangspunkt i landdistrikter og yderområder har været meget i fokus i det forgangne år.

Det er kulmineret med flere undersøgelser som viser, at befolkningen ønsker at der skal investeres og skabes bedre rammevilkår i landdistrikter og yderområder. Helt konkret viser undersøgelser foretaget af Jyllands Posten og KLS Momentum, at 80 % af befolkningen mener, der skal investeres i landdistrikter og yderområder i bl.a. digital infrastruktur. Investeringer generelt som kan skabe arbejdspladser, og den lokale offentlige service med bl.a. læger, skoler og daginstitutioner, er steder, hvor næsten hele befolkningen ønsker forbedringer i landdistrikter og yderområder.

Det giver stof til eftertanke hos alle med den brede opbakning fra befolkningen og det må give stof til eftertanke blandt Folketingspolitikere i et valgår!!

Som den overordnede landdistriktsorganisation i Danmark er Landdistrikternes Fællesråd (LDF) godt tilfreds med den opbakning, som befolkningen giver. LDF tolker det som en opbakning til ordentlige og rimelige vilkår for hele befolkningen i det lokale Danmark, også i landdistrikter og yderområder.

Der ønskes på lang sigt ikke positiv særbehandling, men blot rimelige fair rammebetingelser for bosætning og erhverv og den offentlige service i kommunerne, som i resten af landet.

Udgangspunktet er forskelligt og det, som vi i LDF og blandt befolkningen og en lang række kommuner kan begrunde som rimelige og fair rammebetingelser i det lokale Danmark i landdistrikter og yderområder, er ofte ikke den måde, som hovedstaden eller de største byer kalder rimelige vilkår.

Det har været et spændende år for LDF. Der har været øget aktivitetsomfang på en række områder indenfor den definerede mission, vision og strategi, både når det gælder projekter, arrangementer, aktiviteter og landdistriktspolitisk interessevaretagelse.

Der er fortsat mange gode historier, der skal fortælles fra det lokale Danmark. Vi kender alle eksemplet med Apple, som nu etablerer et datacenter ved Foulum i Viborg Kommune, hvor der ud over anlægsfasen vil være minimum 100 nye arbejdspladser og på sigt forhåbentlig flere tusinde arbejdspladser, hvis der tiltrækkes flere virksomheder. Der er de lokale nære eksempler, hvor en landsby og et helt sogn, med i alt 550 indbyggere, skaffer lokal kapital på kr. 1,8 mio. til en ny dagligvarebutik. Aktiviteter og faciliteter der udvikles og nye virksomheder der opstår, er heldigvis fortsat virkeligheden mange steder og det skyldes frivillige ildsjæle og iværksætter ildsjæle, som lokalt i fællesskab brænder for det, der arbejdes med. Sådan kan vi skaffe nye eksempler hver eneste uge. En indsats, vi ønsker at styrke!

Der er fortsat rammevilkår, der skal forbedres, politikere, der skal påvirkes og eksempler, der skal frem som viser de steder, hvor der er urimeligheder og hvor politikere på landsplan, regionalt eller kommunalt må skabe bedre rammer.

Medstifter af vidensgeneratoren Danmark På Vippen

LDF er en af 3 initiativtagere til den nye vidensplatform og vidensgenerator Danmark På Vippen, som arbejder med at skaffe saglig faglig viden og via analyser og nye beregningsformer ønsker at ændre skævvridningen i debatten og i hele landet. Danmark På Vippen er en medlemsbaseret organisation, og tilslutningen har været god.

Danmark På Vippen er ikke sat i verden for at skabe en konkurrent til LDF, men i stedet skabe en medlemsbåret alliance, som genererer viden og datamateriale ved at undersøge nogle bestemte forhold og afprøve nogle teser og derved også afprøve og forhåbentlig aflive nogle myter om udviklingen og skævvridningen i vores land.

Det er meningen at medlemmerne skal bruge den viden, der kommer fra Danmark På Vippen, og dermed vil LDF kunne gøre god brug af den viden, der kommer fra Danmark På Vippen i den løbende kamp for det lokale Danmark med fokus på landdistrikter og yderområder. Der har manglet viden på en række områder som ikke er undersøgt af andre forskere eller universiteter. LDFs formand er næstformand i bestyrelsen for Danmark På Vippen.

Danmark På Vippen er ved at lave en hvidbog som den første publikation. Hvidbogen udkommer her i maj måned 2015. Det er professorer og eksperter, som undersøger de forhold som medlemmerne i Danmark På Vippen har prioriteret at få undersøgt og resultaterne samles i Hvidbogen. Efterfølgende vil Danmark på Vippen arbejde videre med nye undersøgelser, så det er en vedvarende indsats. Der er allerede nu skabt stor opmærksomhed om de første delresultater, der skal med i Hvidbogen. Det første delresultat viser, at med de rette politiske beslutninger sammen med den rette lovgivning, vil der kunne skabes positiv bosætning og befolkningsudvikling stort set over hele landet. Der er opstillet nogle scenarier af Center For Fremtidsforskning, som der er analyseret på.

Det andet delresultat viser, at det er en myte at investering i at skabe 100 arbejdspladser i hovedstaden vil generere 20 arbejdspladser i resten af landet med størst fordel for region Sjælland. Påstanden, som er brugt af borgmestre i Hovedstadsområdet og af ministre, er en myte og direkte usand. Det er konklusion på et yderst spinkelt og mangelfuldt datagrundlag, som ved et uforståeligt tilfælde er nævnt i en OECD rapport, som egentlig omhandler et helt andet emne.

Nu er myten aflivet og det skal undersøges, om 100 arbejdspladser skabt i hele landet faktisk gavner Hovedstadsregionen, således at satsning på udvikling og vækst i hele landet, også i landdistrikter og yderområder i det lokale Danmark vil gavne hovedstadsregionen mere.

Politisk Interessevaretagelse

Erhvervsudviklingsmuligheder/Jobskabelse:

LAG-program 2014-2020

LDF har via næstformandens placering i Indstillingsudvalget, nedsat af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, arbejdet for at de nye LAG'er kan komme til at fungere hurtigst muligt. LDF har prøvet at påvirke processen omkring dannelsen af den nye LAG struktur.

Det er ingen hemmelighed, at LDF arbejdede for, at LAG strukturen ikke skulle ændres omkring LAG'ernes geografiske dækning fra 2007-2013 programmet til 2014-2020 programmet. Hvis der skulle ske ændringer skulle det komme efter ønske lokalt, hvad der muligvis var kommet enkelte steder.

Omkring administrationen stod det klart for alle, at det skulle ændres i det nye 2014-2020 program, da der var så mange problemer i håndteringen og administrationen centralt i det tidligere LAG-program 2007-2013. Men det kunne ifølge LDF have været løst på en mere enkel måde.

LDF er bekymret over udviklingen i LAG-programmet for 2014-2020, og bekymret over den stigende grad af stordrift, centralisering og indskrænkning af kompetencer lokalt der følger med ændringerne.

LDF har trods utilfredshed med udmøntningen af LAG-programmet valgt at indgå i en konstruktiv dialog med Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter for at sikre det bedste udkomme lokalt under de rammer som ministeriet har lagt.

Planloven (landzone, kystzone og strandbeskyttelse m.fl.)

LDF har gennem de seneste 2 planlovsændringer arbejdet for de forbedringer, som er sket. Der er dog fortsat behov for lempelser på en række områder, når vi taler erhverv og jobskabelse.

Landzone er arealer uden for alle de lokalplanlagte byer. Grænsen for, hvor mange medarbejdere en virksomhed i landzone må have (landbruget er undtaget) inden den kan risikere at skulle flytte til et erhvervsområde, skal øges. Vi skal sikre, at virksomheder, der skaber mange arbejdspladser, ikke skal tvinges til at flytte, hvilket kan hæmme virksomhedens udvikling.

Kystnærhedszonen gælder i området fra 300 – 3000 meter fra kysten. Reglerne er i dag således, at næsten al erhvervsudvikling er umuliggjort, især uden for bygrænsen. Der er behov for, at det bliver lettere at etablere og udvide virksomhed i denne zone. Der er ifølge Geodatastyrelsen ca. 8.700 km kyststrækning her i landet. Det vil sige, at der er store begrænsninger for erhverv i den del af de ca. 23.500 km² som udgør kystnærhedszonen uden for byerne.

Der er store potentialer omkring kystturisme og ønske om muligheder for lokal erhvervsudvikling i kystnærhedszonen, som alt for ofte ikke kan lade sig gøre ud over landbrug, som følge af håndteringen af kystzonenlovgivningen.

Omkring Strandbeskyttelseslinjen er der også behov for, at kommunerne på fx bare 1-2 % af kyststrækningerne over en lang årrække kan få lov at udvikle kystturisme og bosætningsmuligheder. Hvis nye tiltag placeres, hvor der i dag allerede er bygninger indenfor strandbeskyttelseslinjen, så vil det ikke virke skæmmende.

Det er vigtigt at slå fast, at LDF faktisk vil værne om vores natur og miljø, da det er en kvalitet og styrke i vores land. Men vi ødelægger ikke vores land og alle vores kyststrækninger ved at få lov at bruge en lille smule af den på en måde, som gavner de enkelte kommuners borgere og udviklingen lokalt.

LDF anerkender, at Erhvervs- og Vækstministeriet med Miljøministeriet på sidelinjen efter aftale med Kommunernes Landsforening (KL) vil åbne op for 10 forsøgsprojekter i kystnærhedszone og evt. Strandbeskyttelseslinjen, men det er i et flerårigt perspektiv slet ikke nok! Giv større kompetencer til kommunerne.

LDF er ikke tilhænger af en liberalisering af detailhandelsbestemmelserne, som vil give store butikker eller butikcentre lov til at etablere butikker i flere byer end loven tillader i dag, da det frygtes at presse det lokale handelsliv med de sidste dagligvarebutikker i en lang række landsbyer, så de må lukke.

Udflytning og decentralisering af statslige arbejdspladser.

LDF har i flere år arbejdet for og markeret, at der skal ske en decentralisering af statslige arbejdspladser frem for den stigende centralisering vi har været vidne til gennem mange år. I LDF har vi fremhævet de gode kendte eksempler som Kystdirektoratet i Lemvig og de senere års udflytninger som fx Sikkerhedsstyrelsen i Esbjerg og en afdeling af SKAT til Ringkøbing. Efter mange års overvejende centralisering er LAG-sekretariatet under Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter i 2015 flyttet til Nykøbing Falster med ca. 15 mand.

Der skal dog en massiv politisk indsats til for at få vendt den overordnede centralisering og flyttet flere statslige arbejdspladser fra Hovedstaden til resten af landet. Vi har nok af muligheder med fx Naturstyrelsen, Geodatastyrelsen etc.

Væksten i det lokale Danmark, i landdistrikter og yderområder skal overvejende komme fra private arbejdspladser, men de statslige arbejdspladser har en afgørende betydning for udviklingen og for arbejdsmarkedet regionalt. 50 statslige arbejdspladser har ikke stor betydning i Hovedstaden, men 50 statslige arbejdspladser i fx Thisted har stor betydning.

Man skal vælge en udflytning af de statslige institutioner og styrelser eller afdelinger heraf, hvor det giver god mening. Man vil ofte med fordel for hele samfundet kunne flytte opgaver ud og institutioner væk fra Hovedstaden og ud i landet. Udflytning af statslige arbejdspladser og universiteter er set med stor succes i Norge og delvis i Sverige og England og senest med stor forventning til beslutningen i Bayern i Tyskland, hvor 3000 arbejdspladser skal flyttes ud af München til resten af delstaten.

LDF havde en debat på Folkemødet i 2014 om emnet, sammen med de folk, der senere stiftede foreningen *Staten i Hele Samfundet*.

Manglende finansiering af boliger og erhverv

Et område, hvor LDF har ydet en stor indsats i det forgangne år, er problemstillingen omkring manglende finansiering af boliger og erhverv i landdistrikter og yderområder.

Det er en negativ spiral, hvis folk, der gerne vil sælge, ikke kan komme af med huset og mulige tilflyttere ikke kan få lov at låne til et huskøb. Det samme gør sig gældende for erhverv, som ikke kan skaffe finansiering til at udvide produktionsfaciliteter og dermed ikke kan konkurrere på lige fod med konkurrenter beliggende ved de større byer, hvor finansiering er mulig. Desuden skabes der ikke de mange tiltrængte arbejdspladser i landdistrikter og yderområder, som kan skabe en positiv udvikling.

Det startede lige efter Årsmødet 2014, hvor LDF i marts måned 2014 arrangerede en succesfuld høring om emnet for Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer, afholdt i Spinderihallerne i Vejle. Høringen gav både ved konkrete case-eksempler, men også ved oplægsholderne, tydeligt bevis for, at der er en skævvridning i landet og at der er manglende belåning af boliger og erhverv i visse landdistrikter og yderområder. Høringen blev fulgt op af flere konkrete eksempler, som bl.a. blev sendt til Erhvervs- og Vækstministeren, da denne ikke mente, der eksisterede et problem.

LDF var i november 2014 delarrangør af høringen om manglende finansiering af boliger og erhverv afholdt af Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer. Denne gang leverede LDF igen konkrete eksempler på manglende finansiering.

Erhvervs- og Vækstministeren har efter dialog med Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer nedsat et ekspertudvalg, der indenfor et meget afgrænset kommissorium skal arbejde med forslag til mulige tiltag, der kan sikre bedre belåning af boliger og erhverv i landdistrikter og yderområder. LDF har fået 2 pladser ud af 17 i udvalget, som i øvrigt skal levere resultater inden d. 1. august 2015. LDF har stor forhåbning til udvalgsarbejdet og er i gang med at forberede nogle konkrete forslag.

Problemet kan ikke løses alene som et isoleret problem, men det kan afhjælpes delvist med specifikke tiltag. Den manglende finansiering ville være et mindre problem i dag, hvis der var skabt udviklingsmuligheder i hele landet fra statens side. Så var urbaniseringen blevet mindre og finansieringsproblemerne ville være mindre.

Styrke bestemte erhvervs rammevilkår som skaber, eller kan skabe, arbejdspladser

Det er vigtigt, at landspolitikerne satser på de erhverv, der betyder meget beskæftigelsesmæssigt i landdistrikter og yderområder. LDF har ved flere lejligheder påpeget, at fx hele fødevareklyngen beskæftiger ca. 109.000 ud af 165.000 beskæftigede i landdistrikter. I yderkommunerne udgør fødevareklyngen en beskæftigelsesandel på over 15 %, og i enkelte kommuner helt over 20 %. Dertil er det fødevareklyngen, som skaber samfundsværdierne i Danmark, da mere end 2/3 af overskuddet på

handelsbalancen kommer fra fødevareklyngen. Ud over fødevareklyngen har LDF også påpeget betydningen af bedre rammevilkår for hele turismeerhvervet, herunder kystturisme og landboturisme samt bedre rammevilkår for sektoren omkring produktion af vedvarende energi og nogle regionale klynger omkring forskellige produktions- og fremstillingserhverv og iværksættermiljøer.

Bosætning:

Planloven (landzone, kystzone og strandbeskyttelse m.fl.)

LDF har gennem de seneste 2 planlovsændringer arbejdet for de forbedringer, som er sket. Der er dog fortsat behov for lempelser på en række områder når vi taler bosætning.

LDF har i gennem flere år arbejdet for, at i en periode, hvor der fjernes mange selvstændige bygningsmatrikler i det åbne land med hjælp fra nedrivningspuljer, så bør der kunne etableres nye boliger i det åbne land i et vist opfang. LDF ser ingen fordel i, at det åbne land tømmes for bygninger ud over landbrug. Danmark har historisk og kulturelt set haft spredt bebyggelse rundt på landet, og det skal kunne udvikle sig fortsat. LDF ser også gerne, at boliger lettere kan etableres i kystnærhedszone og i nogle tilfælde også ved eksisterende bygninger indenfor Strandbeskyttelseslinjen. Det er ikke rimeligt, at bare en lille smule af den store mængde natur kan danne rammen om attraktiv bosætning.

Landsbypuljen – nedrivnings- og reoveringspuljen

LDF har arbejdet for, at der fortsat skulle være statslige midler afsat til at fjerne de dårlige boliger, samt mulighed for en reoveringsindsats. Der blev i 2014 og 2015 lavet en statslig Landsbypulje på kr. 200 mio. årligt som sammen med den kommunale medfinansiering giver en indsats mod dårlige boliger og bygninger på ca. kr. 333 mio. årligt.

Landsbypuljens hovedformål og intention er at fjerne de faldefærdige bolig-lig eller "rådne tænder" blandt landsbyernes dårligste boliger og øvrige bygninger. Det er fortsat muligt at tildele midler som tilskud til reovering af dårlige boliger, så kommunerne kan prioritere den indsats sammen med nedrivning, og derved gøre en ekstra indsats for at sikre bevaringsværdige boliger og bygninger i landsbyerne.

Landsbypuljen bygger oven på Indsatspuljen i 2010-2011 som startede indsatsen mod de mange tusinde dårlige boliger.

Der er fortsat op i mod 10.000 dårlige boliger ifølge Statens ByggeforskningsInstitut (SBI), så der skal også i de kommende år sættes en tilsvarende pulje af statslig og kommunalt for at få fjernet bare de mest faldefærdige boliger og bygninger i landsbyerne og på landet.

Infrastruktur:

Mobildækning og højhastighedsbredbånd

LDF har gentagne gange været ude at markere, at mobildækningen og mobilbredbånd ikke har været godt nok og stabilt nok.

Et af de ældste forlig på Christiansborg på et område, hvor udviklingen går rigtig stærkt, er fortsat rammerne for udbygningen af de mobile signaler. Politikerne burde lave ny lovgivning på området som sikrer en 100 % dækning. I øvrigt er det et område, hvor staten i perioden 2001-2012 har tjent over kr. 6,2 mia. på at udbyde frekvensbånd til nye signaler. Desværre ofte med alt for dårlige krav om dækning.

Regeringen har desuden lanceret en digitaliseringsstrategi, hvor borgere og virksomheder skal kommunikere med det offentlige så alle bør have adgang til højhastighedsbredbånd. Regeringen har sat en målsætning på det digitale område og der er i starten af 2015 lavet en politisk bred aftale, som bl.a. om få år vil forbedre den mobile dækning. Det er dog ikke nok til at sikre højhastighedsbredbånd til alle.

Der er fortsat store problemer med mobilsignaler. En nylig undersøgelse i Momentum viser, at hver 3. borger i landdistrikterne oplever jævnlige udfald og mistede mobilopkald. Det er ikke tilfredsstillende. Skal man sikre bosætning og erhvervsudvikling, så kræver både familier og virksomheder i dag, at der er et godt stabilt mobilsignal og mobilt bredbånd når man færdes rundt. Det mobile bredbånd er også vigtigt for det offentlige, især kommunerne, som snart vil bruge adgangen til borgerne på telemedicin-området, hvilket for alvor vil efterspørge adgang til hastighedsbredbånd. Hvis et hus ikke har adgang til højhastighedsbredbånd, så er efterspørgslen lavere og ejendomsmæglere kan se, at prisen på de ejendomme er lavere.

Det kan ikke passe, at vi i 2015 ikke kan sikre en 100 % dækning over hele landet. Selvom man kan forvente, at kommunerne efterspørger bedre signaler ved udbud, hvilket kan forbedre dækningen.

Der SKAL være adgang til højhastighedsbredbånd over hele landet, og igen gælder det både bosætning og erhvervsudvikling. Hvis der ikke kan fås stabilt højhastighedsbredbånd, vil familier ikke flytte til, virksomheder udvikler sig andre steder og yderkommunerne blive ladt i stikken, fordi de ikke kan tage den moderne teknologi i brug. Vi skal ikke have et samfund i 2 hastigheder! Har du adgang til lynhurtigt bredbånd? Undersøg det på: tjekditnet.dk

Når LDF omtaler højhastighedsbredbånd, er det så fiber eller mobilbredbånd? Det mobile bredbånd kan for en del borgere være en dækkende løsning på den korte bane, men er der tale om familiers og virksomheders behov for store hastigheder og store mængder data, og hvis udviklingen fortsætter, så er fiberbredbånd den eneste rigtige løsning. Derfor har LDF en holdning til, at hele landet på sigt skal dækkes af fiberbredbånd.

Kollektiv trafik

LDF har på forskellig vis påpeget udfordringerne ved, at den kollektive trafik ikke er tilstrækkelig nok i landdistrikter og yderområder. Det er fortsat et problem, hvor også fyldte busser mellem opland og by lukkes grundet besparelser. Det er ikke acceptabelt.

Desværre er det for de fleste borgere i landdistrikterne og i LDF svært helt at se de store fordele for befolkningen med en timemodel på togdriften mellem de største byer, som kun gavner forholdsvis få borgere i det lokale Danmark, i landdistrikter og yderområder. Der er til gengæld forhåbning om flextrafik-løsningerne kan blive så gode, at de gavner en større del af befolkningen, hvor der er for få mennesker til at fylde store busser.

Udvikling i overordnet infrastruktur i hele landet herunder veje og havne

LDF har markeret, at udvikling i den overordnede infrastruktur er altafgørende for hele landets udvikling.

Det gælder både det overordnede vejnet med motorveje og tværnationale forbindelser som Femern Bælt forbindelsen. Der er andre overordnede infrastrukturudbygninger i spil, som fx en hærvejsmotorvej.

Havnene er et andet vigtigt område, hvor de i nogle tilfælde allerede ER, eller KAN blive lokale vækstcentre i yderområderne, hvis de rette rammevilkår er tilstede.

Uddannelse:

Folkeskoler og friskoler

Igen i det seneste år har LDF oplevet, at kommunerne, i den første periode af en ny valgperiode, har meget travlt med at nedlægge skoler og daginstitutioner i de mindre lokalsamfund i kommunerne.

Det har store negative konsekvenser for langt de fleste lokalsamfund, når en enhed lukkes. Vores børn skal selvfølgelig have den bedste undervisning, men de små skoler og daginstitutioner kan faktisk tilføre noget, som de store skoler ikke kan.

Ved en lukning er der selvfølgelig det fundamentale negative i at miste et servicetilbud for lokalbefolkningen, en lokal institution for områdets børn og unge, men også det negative ved at miste en institution, som er en virksomhed med mange ansatte, der også har positiv betydning for alt det lokale forbrug som genereres. Man mister også et lokalt mødested for hele befolkningen, da skoler ofte bruges uden for skoletiden til mange formål.

Det er vigtigt, at kommunerne tænker sig om mange gange inden en enhed lukkes, for de afledte effekter ved en lukning kan på lang sigt være større og mere negative end den oplevede besparelse. Skal den nærliggende idrætshal have tilført ekstra midler og skal der bruges mange penge på cykelstier, så skal man overveje handlingen grundigt. Tænk derfor alternativt i kommunerne. Overvej fx at lave skole og børnehave i fælles bygningsmasse, hvis der er plads, så der kan spares penge på alt fra bygningsvedligehold, til lokaler, personale og ledelse.

LDF har markeret sig i skoledebatten igen i det forløbne år, og det vil fortsætte fremover. LDF vil styrke samarbejdet med andre organisationer på dette område.

Taxameterordning på ungdomsuddannelser og professionshøjskoleuddannelser

LDF har igen i årets løb foreslået, at ungdomsuddannelsesinstitutioner, herunder især erhvervsuddannelserne i det lokale Danmark i yderområder, blev tilgodeset af et større udkants-taxameter som gør det muligt at fastholde tilbuddet om især erhvervsuddannelser i yderområder. Det er afgørende for uddannelsesniveaut af unge lokalt, at uddannelsestilbuddet er til stede lokalt. Der arbejdes fortsat på et højere udkants-taxameter og krav om flere uddannelsestilbud lokalt, med udgangspunkt i gymnasier og erhvervsskoler. LDF støtter fortsat tankegangen om, at skabe campus i de byer, hvor der både er gymnasier og erhvervsuddannelser så en sådan institution får volumen til at udbyde flere typer uddannelser.

Lukning af videregående uddannelsesinstitutioner (fx professionshøjskoleuddannelser)

LDF har ved flere lejligheder året i gennem markeret, at det er afgørende at uddannelsestilbuddene på erhvervsakademier og professionshøjskole-afdelingerne som minimum fastholdes. LDF har hver gang, der er sket lukninger, markeret sig med de forventede konsekvenser. Det ser ud til, at vi i LDF har haft ret i vores bekymringer, idet der er flere og flere som anerkender, at lukningen har negative konsekvenser på unges uddannelsesniveau, og at det har betydning for yderkommunernes mulighed for at kunne rekruttere medarbejdere, fx pædagoger, lærere og sygeplejersker. Derfor er målet, at der ikke lukkes flere uddannelsessteder men at de i stedet styrkes lokalt.

Sundhed og tryghed:

Praktiserende læger på landet/Sundhedshuse

LDF har flere gange markeret, at det er vigtigt med flere læger på landet og at der skal uddannes markant flere læger, end vi ser i dag da fremskrivninger viser, at vi vil opleve massiv lægemangel om 10-20 år og af erfaring ved vi, at lægemangel i første omfang rammer landdistrikter og yderområder i det lokale Danmark. Så derfor bør optaget på medicinstudiet øges, og incitamenterne for at blive fx praksislæge i et yderområde skal øges markant.

Tiltaget med at skabe sundhedshuse ønsker LDF at udbrede til hele landet, hvor læger og andre typer behandlere laver et arbejds- eller bygningsfællesskab og måske også samler apotek og tandlæge i samme kompleks. Det styrker muligheden for at bevare alle disse funktioner, hvis de er placeret i samme bygningsmasse og rekrutteringen bliver lettere til sådan et bygningsfællesskab. Endelig opleves det positivt af lokalbefolkningen.

Plejhjemslukninger

LDF har oplevet, at kommunerne i flere tilfælde er begyndt at lukke plejehjem, plejecentre og ældrecentre rundt omkring i de mindre byer for at centralisere dem i de 2-4 største byer i kommunerne. Det går ud over nærheden for befolkningen og beboerne og for lokalsamfundene ser vi også, at et plejecenter/ældrecenter er en betydende arbejdsplads og en institution, der efterspørger alt lige fra dagligvarer til andre servicefunktioner.

Derfor opfordrer LDF kommunerne til at tænke sig om en ekstra gang inden et plejecenter/ældrecenter lukkes. I øvrigt bør kommunen ikke lægge hindringer i vejen for de lokalsamfund, der har overskuddet til at kunne drive et friplejehjem.

Apoteker og medicinudleveringssteder

LDF har i det seneste år arbejdet for at sikre, at ændringer i apotekerloven ikke skulle medføre, at der ville lukke apoteker i de mindre byer og i yderområder. Der var politisk lagt op til, at der kunne ske en liberalisering og ændrede krav til apoteker, som er en proces vores nordiske lande har været igennem.

Det har været vigtigt for LDF at arbejde med nogle kriterier og bl.a. sikre, at apoteker har skullet fastholde fuldt sortiment, så man ikke skabte flere apoteker med dårligere serviceringmuligheder. Et andet krav var at sikre fagpersonale med farmakologer og farmaceuter i ethvert apotek.

LDF har samtidig arbejdet for, at der fortsat skulle være en sikring mod lukning af de mindste enheder, fx via en fortsat intern udligningsordning mellem store apoteker i store byer med udviklingsmuligheder og små apoteker, som er placeret i mindre byer med vigende befolkning.

Det har for LDF også været vigtigt at sikre, at der fortsat er filialer med fuldt sortiment og fagpersonale de steder, hvor et selvstændigt apotek ikke kan eksistere, samt at sikre det økonomiske grundlag for driften af disse afdelinger.

LDF bidrog i processen og gav vores mening til kende overfor politikerne, bl.a. ved møder og med hørings svar. Så LDF har gjort en tydelig forskel, selv om de sidste ønsker for en række apoteks-filialer, i alt ca. 8-10 stk. i mindre byer på landet med stor afstand til nærmeste apotek, med den kryptiske betegnelse "supplerende enheder" ikke blev omfattet af en udligningsordning og dermed risikerer lukning. Der har ikke været lagt op til ændringer i medicinudleveringssteder og håndkøbsudsalg, som vi kender det i dagligvarebutikker i dag.

Vi må huske på, at et apotek har en vigtig betydning også i de lidt mindre byer, idet det er et vigtigt sundhedsfagligt tilbud. Det er også en virksomhed med en række ansatte, heraf mange med lang uddannelse. Det er en læreplads, hvor der uddannes farmakologer. Det er en butik med stadig bredere varesortiment. Så det har ligget indenfor vores mission og vision at agere på dette område.

Projekter, arrangementer og tiltag i 2014/15

Nye tider Nye roller - Mellembymernes udfordringer

Som vi beskrev i årsrapporten sidste år, har 6 mindre byer i Region Syddanmark (Egtved, Glamsbjerg, Gram, Holsted, Ølgod og Ørbæk) i over to år beskæftiget sig med tidligere hovedbyers vilkår og muligheder efter kommunalreformen i 2007. De 6 deltagende byer er repræsentative for den mangfoldighed af byer, som står overfor nye udviklingsprojekter, hvis de ikke bare vil overleve, men også leve.

Deltagerne i projektet er frivillige borgere i de pågældende byer og tilknyttet borgerforeninger eller andre formelle eller uformelle grupperinger i byen. Projektet har været ledet af Landdistrikternes Fællesråd og støttet af Ministeriet for By-, Bolig-, og Landdistrikter.

Den 26. april 2014 var der afsluttende konference på Glamsbjergs flotte nye Gymnasium med nedenstående program.

Konferenceprogram: Velkomst indledning og baggrund for projektet.

"Nye tider og nye roller for Mellembyerne. – "Har vi en chance?"
v/ senior researcher Niels Boje Groth fra department of Geoscience and Natural Ressource Management.

4 temaer: Byerne fremlægger deres arbejde med at skabe sammenhæng og udvikling i deres byer

Ølgod: Erhvervsudvikling - samarbejde med erhvervslivet.

Egtved: "Udviklingsagenter" - formaliseret samarbejde med Vejle Kommune.

Glamsbjerg: Historien om en by i udvikling.

Ørbæk: Humlebier kan flyve - Hvad et marked kan føre til!

Niels Boje Groth kom med nogle meget interessante betragtninger over udfordringerne i byerne de kommende år og ja, vi har en chance, hvis vi selv vil men uden går det ikke, der kommer ikke nogen og gør arbejdet for os, ligesom der heller ikke i landsbyerne kommer nogen og gør arbejdet. Så kræver det samarbejde byerne imellem og med landsbyerne rundt om mellembyen. Ingen kan alt, alle kan noget, sammen kan vi det hele.

Herefter fortalte 4 af byerne om det arbejde, de havde været igennem de forløbne to år. Alle havde rykket sig fremad og det vigtigste var, at de havde fået et rigtig godt samarbejde og netværk med hinanden og at de havde fået et godt samarbejde med deres kommuner; det var der flere der ikke havde fra begyndelsen

Der er mange erfaringer som andre mellembyer kan drage nytte af og derfor har vi udarbejdet en lille "pixiebog" og fået den trykt i 400 eksemplarer. Den kan rekvireres hos Landdistrikternes Fællesråd. Herudover har de deltagende byer og Landdistrikternes Fællesråd tilbudt at komme ud og fortælle om de erfaringer, der er gjort.

Det man i andre byer skal være særlig opmærksom på er:

- Få fundet byens indre værdi, den er unik for hver af disse byer
- Få etableret sammenhængskraft i byen (Det kan ikke nytte, at man modarbejder hinanden)
- Få kommunen med
- Inddrag borgerne i arbejdet med at udvikle byen (vores erfaring er, at borgerne gerne vil)
- Få lavet en udviklingsplan for byens udvikling
- Hold jævnlige borgermøder
- Inddrag pressen

Den samlede rapport kan hentes på <http://landdistrikterne.dk/>

Cases til livogland.dk

I 2014 fortsatte vi arbejdet med at finde og skrive cases for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Casene omhandler lokale udviklingsprojekter i landdistrikter og yderområder og er lagt ud på ministeriets hjemmeside www.livogland.dk. I 2015 skal de ældste cases evalueres og lægges på vores egen hjemmeside også. <http://landdistrikterne.dk/landdistrikternes-vidensbank/cases-lokale-udviklingsprojekter/>.

En del af evalueringen er startet og det er spændende at følge med i, hvad der er sket med projekterne siden vi først hørte om dem. Glædeligt er det, at tendensen på nuværende tidspunkt viser, at udviklingen langt de fleste steder er fortsat. For Landdistrikternes Fællesråd er det givtigt at arbejde med alle disse lokale udviklingshistorier. Det giver os en stor kontaktflade fordelt i hele landet og et endnu større kendskab til de initiativer og trends, som der er i landsbyer og virksomheder i landdistrikter i dag. Noget som giver os mulighed for at fortælle interesserede borgere og andre interessenter om de gode historier og lade dem inspirere sig af dem. Derved bliver de også en del af den positive branding af de danske landdistrikter.

Landdistrikternes Dag i Folketinget/Konference om Det gode Seniorliv i Landsbyen

Landdistrikternes Fællesråd og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter afholdt den 10. november 2014 konferencen "Det gode Seniorliv i Landsbyen" som foregik på Christiansborg. Konferencen blev en stor succes med fuldt hus og 145 deltagere fra hele landet – der var ydermere 20 på venteliste. Konferencen bød på rigtig gode oplæg ved Minister Carsten Hansen (MBBL), Bjarne Hastrup (Direktør i Ældresagen), Erik Buhl (Borgmester i Varde Kommune), Jytte Tandrup (Underdir. i De Samvirkende Købmænd), Karin Holland (Direktør for Velfærd og Sundhed i Horsens Kommune), Anders Brandt (Sønderborg Landdistriktsudvalg) og Steen Hjorth (Kerteminde Landsbyråd).

Emnerne var yderst relevante og omfattede, bl.a. Kollektiv transport i landdistrikterne, Fremtidens Dagligvarehandel, Digitale og innovative løsninger (herunder telemedicin), og hvad fællesskabet betyder for nærmiljøet.

Jytte Tandrup understregede, hvor vigtigt det er at have en lokal købmand i landsbymiljøet fordi vi ikke vil have "spørgelsesbyer" og fordi tilstedeværelsen af en dagligvarebutik betyder meget for huspriserne i byen. Desuden fungerer butikken ofte som posthus, apotek, renseri mv. og er der mange ældre borgere i landsbyen, betyder det noget, at de ikke behøver at tage til en større by for at handle og benytte posthus eller apoteket. Hun kom også med eksempler på, hvordan nogle landsbyer er gået foran med nye initiativer for at etablere et seniorservice netværk.

Karin Holland fortalte om de tiltag, som Horsens Kommune har taget til virtuelle løsninger omkring sundhed, derunder virtuel sygepleje, telemedicin og digitalisering i forhold til ældre borgere. Dette berører naturligvis også problemet med manglende bredbåndsdækning i yderområderne, da det er en forudsætning, at der er et godt fungerende bredbåndnet, hvis de digitale løsninger skal kunne lade sig gøre.

Der var gode spørgsmål fra salen og en god debat om emnerne. Tilkendegivelsen fra deltagerne har efterfølgende været meget positiv og det er godt at høre, at alle har fået noget ud af dagen.

Landdistrikternes Fællesråd vil i 2015 følge op på konferencen; dette skulle gerne munde ud i endnu en spændende konference senere på året.

Folkemødet på Bornholm

Igen i 2014 deltog Landdistrikternes Fællesråd i Folkemødet.

Vi havde telt sammen med Sammenslutningen af Danske Småøer og havde en række gode og spændende debatter. Vi havde en række meget engagerede deltagere til vores debatter og mange kom ind i teltet mellem debatterne og fik en snak med os og med repræsentanter for småøerne.

Landdistrikternes Fællesråd havde følgende debatter:

”Må vi være her...! for Land- og Kystzonereglerne?”

Et panel bestående af MF Lars Dohn, Enhedslisten; MF Henrik Høgh, Venstre og byrådsmedlem for Socialdemokraterne Søren Elbæk, Ringkøbing-Skjern Kommune, debatterede Land- og Kystzonereglerne.

”Tryghed trods afstand – landdistrikternes muligheder”

Mads Espersen fra tænketanken ”Mandag morgen” ledede en meget spændende debat med et panel bestående af Steffen Damsgaard, formand for Landdistrikternes Fællesråd; Politidirektør Jens Kaasgaard fra Midt- og Vestjyllands Politi; Regionsrådsmedlem Anne V. Kristensen, Venstre fra Danske Regioner og Borgmester Winnie Grosbøll, Bornholms Regionskommune. Tilhørerne deltog også meget livligt i debatten. Paneldebatten tog udgangspunkt i Politi- og Sundhedsreformerne, som har betydet større afstande til sygehuse og mindre synlighed af politiet i gadebilledet lokalt og om de større afstande har haft betydning for landbefolkningens generelle tryghed.

Den spændende og konstruktive debat blev rundet af med, at Winnie Grosbøll henviste til politiets ”Tryghedsambassadører” som skaber synlighed - og synlighed skaber tryghed. Og Steffen Damsgaard slog fast, at dialog og samarbejde virker!

”Vær nu smart, Stat!

Temaet ”Udlægning af statslige arbejdspladser kan skabe vækst og beskæftigelse” blev livligt diskuteret af et panel bl.a. bestående af MF Bjarne Lausten, Socialdemokraterne; Arne Boelt, borgmester i Hjørring kommune; Helle Hjortnæs Kristensen, Aalborg Universitet; repræsentanter fra HK; Steffen Damsgaard, formand for Landdistrikternes Fællesråd og direktør Jens Kruhøffer, JK Innovation samt et meget aktivt publikum. Mange meninger og holdninger ”krydsede klinger” om betydningen af udflytning af flere statslige arbejdspladser til provinsen og landdistrikterne.

”Landboturisme – Dansk Varemærke”

Landbruget og landdistrikterne har et stort turistpotentiale, der kan give danske og udenlandske familier oplevelser for livet. Med udgangspunkt i, at Danmark er kendt for at være en af de førende landbrugsnationer og at landbruget byder på meget mere end hardcore vækst, teknologi og eksport, gennemførtes en meget løsningsorienterede og positiv debat. I debatten deltog bl.a. Lone Andersen, Næstformand i Landbrug og Fødevarer; Lennart Damsbo-Andersen, Socialdemokraterne, MF og næstformand for Udvalget for Landdistrikter og Øer; Anni Mathiassen, Venstre, MF og medlem af Udvalget for Landdistrikter og Øer; Henning Hyllested, Enhedslisten, MF og medlem af Udvalget for Landdistrikter og Øer samt Steffen Damsgaard, Formand for Landdistrikternes Fællesråd.

Til sidst resulterede den store tværpoltiske forbrødring i helt konkret handling, idet de 3 MF'ere lovede at tage hinanden i hånden og sammen finde løsninger på de barrierer, som debatten havde vist eksisterer.

"Nye tider – nye roller. Centerbyernes udfordringer."

Søndag formiddag havde vi en rigtig god debat sammen med De samvirkende købmænd om udvikling i de såkaldte mellebyer (hovedbyer i de gamle kommuner). De Samvirkende Købmænd har fået udarbejdet en spændende rapport om detailhandel. Vi fik en god og livlig debat med udgangspunkt i rapporten og i den rapport Landdistrikternes Fællesråd har lavet efter vores pilotprojekt om Mellebyernes udfordringer.

Demokratisk entreprenørskab

På Folkemødet 2014 på Bornholm indgik Efterskoleforeningen og Landdistrikternes Fællesråd et samarbejde omkring en ide om at starte forskellige samarbejder op mellem efterskoler og deres lokalområder. I efteråret 2014 blev Karin Skjødt ansat som projektleder på Demokratiske Iværksættere. Projektet skulle starte op i 2015 og Karin har brugt de første måneder med at kontakte skoler og informere dem om projektet. Resultatet er, at vi i dag har 8 deltagende efterskoler, som her i foråret skal finde deres lokale samarbejdspartnere.

Demokratiske Entreprenører har til formål at styrke efterskoleelevernes demokratiske viden, handlinger og prioriteringer. Det skal ske ved at sætte et større og mere praktisk fokus på demokrati-undervisningen på efterskolerne og ved at etablere et samarbejde mellem efterskolerne og lokalsamfundene. Et samarbejde, som gerne skulle gavne begge parter og som skal bidrage til at give de unge en oplevelse af, at et engagement i lokalområdet giver mulighed for at deltage i et fællesskab, men samtidig vil de også få mulighed for at se, hvad lokalsamfundet og den pågældende kommune har at byde på. Projektet vil endvidere give de unge en læring og erfaringsdannelse, der ligger uden for den traditionelle undervisning og det vil styrke den enkelte både fagligt og personligt.

Meningen er, at eleverne starter på undervisningen i løbet af efteråret 2015, og de forskellige projekter har til hensigt at:

- Undersøge hvordan efterskoler kan bidrage til at skabe/udvikle værdi i lokalsamfund.
- At udvikle uddannelsesmiljøer, der motiverer eleverne til aktivt medborgerskab.
- At forbedre de unges oplevelse af politisk indflydelse og medbestemmelse i deres lokalmiljø.
- At styrke efterskolens rolle og tilstedeværelse i det omgivende lokalsamfund.
- At efterskolerne i landdistrikterne får udbytte af de ressourcer, der er til stede der. Og ikke mindst omvendt; hvordan lokalsamfundets ressourcer kan få udbytte af de lokale efterskoler i landdistrikterne.

Følg projektet på facebook: <https://www.facebook.com/groups/1390835987897927/>

Læs mere om projektet på efterskoleforeningens eller Landdistrikternes Fællesråds hjemmeside: <http://landdistrikterne.dk/landdistrikternes-vidensbank/projekter-2/demokratiske-ivaerksaettere/>

http://www.efterskoleforeningen.dk/da/Paedagogiske-temaer/Aktuelle-paedagogiske-projekter/Demokratiske_ivaerksaettere

Landsbyhøjskole/Landsbytopmødet

80 deltagere var den 9. marts 2015 samlet hos LDF på Roberthus i Egtved til Landsbytopmøde. Her fik de lov til at opleve højskole- og forsamlingshusstemning for en stund, da de blev sat til at fortælle og snakke sammen på kryds og tværs. Der opstod en god energi ved at udveksle erfaringer og lade sig inspirere af hinanden.

De mange deltagere, som primært kom fra landsbyers borgerforeninger, udviklingsråd, kommuner og landsbyborgere, skulle ikke sidde og overvære traditionelle oplæg hele aftenen. På højskolemaner startede vi med fællessang. Derefter fulgte en spændende introduktion til, hvordan vi via vores danske højskole- og forsamlingshuskultur gentagne gange har samlet os, diskuteret og løst problemer i vores nærmiljø, som flere gange også har haft positiv effekt for større områder i Danmark – hvis ikke i hele landet. Tyge Mortensen fra Landsbyhøjskolen stod for at tage deltagerne med tilbage i tiden og se på, hvordan udviklingen ofte er sket på baggrund af tendenser og aktiviteter opstået fra landet, netop fordi folk i landdistrikter har en særlig evne til at stå sammen, hjælpe hinanden om fælles mål og derved har fundet ud af, at sammen står vi stærkere. Tyge kom også med levende praksiseksempler på landsbyaktiviteter fra den lille by Rudme på Fyn. Denne peptalk var god inspiration og motivation for deltagerne at tage hjem med og bruge i deres lokale områder.

Men ikke nok med det, deltagerne skulle også selv bidrage til hinandens inspiration. Så de blev via to øvelser sat til at samtale og netværke på kryds og tværs. Noget, der gav en god energi og summen af historier fra danske lokalområder og gensidige gode råd deltagerne imellem.

Den gode snak fortsatte under aftensmaden og så kunne aftenen slutte af med de sidste mere stillesiddende oplæg, hvor deltagerne hørte mere om vigtigheden i at få den interne kommunikation i landsbyerne til at fungere. I Landdistrikternes Fællesråd argumenterede vi for, at har man en god dialog og involvering af borgerne, der føler sig informeret og selv bidrager med indhold til hjemmesider, Facebook sider, lokalblade osv., så får landsbyen hurtigt en stor flok af ambassadører, der taler positivt om det sted, de bor. Så via intern kommunikation, ambassadører og ekstern kommunikation ud af byen, så er branding af landsbyen ud af til godt i gang. Connie Skovbjerg fra Sønderborg Kommune understøttede dette syn ved at fortælle, hvordan de griber kommunikationen an med deres mindre byer i kommunen.

Landdistrikternes Fællesråds formand, Steffen Damsgaard, afsluttede mødet med konklusionen om, at handlekraft i landsbyerne er vigtigere end nogensinde pga. den urbaniseringstendens, som hersker for tiden. Vi vil gerne sige tak til alle deltagerne for en god aften. Det var en succesfuld medlemsaktivitet, som vi sikkert vil arrangere igen.

Besøg fra Frankrig

Det er ikke kun i Danmark, at vi ser urbanisering og de mange konsekvenser, som det medfører. Det sker over hele kloden. Men nogle lande er mere opmærksomme på problemet og de udfordringer, som det medfører end andre. I Frankrig oplever man også stor fokusering på byerne og affolkede landområder.

Den 9. og 10. marts 2015 havde vi besøg af to universitetsstuderende, som arbejder for det ministerium i den franske regering, der har ansvar for lige udvikling af land og by – også kaldet General Kommissionen for territorial samhørighed (CGET) under premierministeren. Den franske regering er i gang med et forberedende arbejde, hvor 40 landsbyer er valgt ud til at deltage i et pilotprojekt med fokus på nyudvikling af dem og forholdet mellem land og by. I den forbindelse har de udvalgt fire andre europæiske lande, hvor de vil undersøge, hvordan urbaniseringen dér gribes an, heriblandt Danmark.

I Landdistrikternes Fællesråd vil vi gerne udveksle vores viden og erfaringer med vores netværk og med nye interesserede parter. Så med hjælp fra nogle af vores medlemmer kom der et varieret og spændende program op at stå, som både franskmændene, os selv og de involverede medlemmer fik meget ud af.

Gæsterne fik rundvisning i en velorganiseret landsby, som har stort foreningsliv og stor frivillig opbakning. Noget, som man generelt ikke ser i franske landsbyer, hvor tendensen mere er at afvente og lade den lokale borgmester ordne tingene. Gæsterne var med til vores landsbytopmøde, hvor de – ligesom os andre deltagende – blev meget grebet af oplægget fra Landsbyhøjskolen og øvelserne som Tyge Mortensen havde med. En helt anden måde at afvikle møde på og interagere med hinanden på end, hvad der gøres i Frankrig. Den følgende dag fik gæsterne lejlighed til at høre lidt om, hvordan to danske kommuner arbejder med og i forhold til deres landsbyer. De hørte om kommunikationen i Sønderborg modellen og senere besøgte vi Varde kommune og hørte mere om deres samarbejde med byerne og områderne uden for centerbyen. Samtidig med besøget så vi Ølgod og hørte om udviklingen dér, og der var repræsentanter fra Glamsbjerg også, der fortalte om deres store udviklingsarbejde. Både Ølgod og Glamsbjerg er mellembyer, der i 2013 deltog i et projekt i Landdistrikternes Fællesråd, som hed "Nye tider – nye roller". Det var interessant at se resultaterne af det og høre de involveredes evalueringer.

De franske gæster var meget begejstrede over det store fokus, som vi i Danmark har på landdistriktsudvikling og på hele den kultur, der handler om at være mere fladt organiseret, være i øjenhøjde med hinanden og at vi sammen står stærkere. Vi kan godt klappe os selv på skuldrene her i Danmark, for vi gør mange ting godt. En af de store forskelle, som gæsterne også gentagne gange fik øjnene op for, er den særlige mentalitet, der handler om, at for at få ting til at ske, er der i stor grad brug for en "bottom-up-tilgang" og ikke altid en "top-down-tilgang".

Vi vil gerne sige tak til de involverede parter fra vores netværk, der deltog i disse dage og bidrog til spændende vidensudveksling, og som endvidere kunne springe til med så kort varsel. Det er vi utrolig glade for. Nu ser vi så med spænding frem til, om Danmark kan virke som inspirator for fransk landdistriktsudvikling, og om vi om få år ser Sønderborg, Varde eller Glamsbjerg modeller herske i mindre franske byer!

Landdistrikternes Fællesråd har i årets løb deltaget i og være indledere, part i en række møder, seminarer og konferencer rundt i hele landet.

9. marts 15: Landsbytopmøde

27. februar 15: *RAMMEVILKÅR – Konference om Dansk Bredbåndspolitik 2020.* Steffen Damsgaard, Karsten Gram og Jørgen Folkvang deltog i Christiansborg-konferencen om Dansk Bredbåndspolitik 2020. Spændende konference, hvor Landdistrikternes Fællesråd (LDF) ønskede et Nationalt Bredbånds Forum efter svensk inspiration. Alle relevante aktører skal sætte sig om bordet for at finde løsninger i stedet for at skyde skylden videre for den dårlige adgang til mobil og bredbånd i landdistrikter og yderområder. LDF arbejder fortsat for fuld dækning med digital infrastruktur i hele landet, så alle har adgang til fiberbredbånd og god mobilforbindelse.

26. november 14: *Høring i Landstingssalen på Christiansborg om finansiering af boliger og erhverv i landdistrikter.* Høringen var arrangeret af udvalget for Landdistrikter og Øer og har deltagelse af udvalgets medlemmer, Finanstilsynet, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Dansk Ejendomsmæglerforening, Sparekassen Sjælland, Udenomsbanken og en række deltagere fra hele landet. Landdistrikternes Fællesråd bidrog med 6 forskellige cases fra hele landet, hvor folk fortæller om deres problemer med at få finansieret

boliger og forskellige erhverv. Steffen Damsgaard var moderator for den del af høringsen.

10. november 14: *Konference i Landstings salen på Christiansborg om Det gode Seniorliv i Landsbyen.* Dette var også Landdistrikternes Dag og var arrangeret af Landdistrikternes Fællesråd og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Dagen blev en stor succes med deltagelse af 145 personer fra hele landet og 20 på venteliste. Vi har efterfølgende fået meget ros for en fantastisk konference! Vi har også haft mange henvendelser fra pressen omkring det. Steffen Damsgaard var på dagen i DR2's direkte morgenudsendelse og er blevet interviewet til adskillige radio-udsendelser, hvilket nogle af deltagerne også er blevet i deres lokale medier.

1. november 14: Kirsten Bruun og Jørgen Folkvang deltog i et arrangement i Hampen, hvor landsbyer fra hele Region Midtjylland viste nogle af deres mange projekter frem. Fantastisk entusiasme at spore alle vegne, selv om det nogle gange er op ad bakke med manglende muligheder for finansiering, langsommelig sagsbehandling mv. Der var et Tingsted, hvor der dagen igennem var folk der fortalte og delte ud af deres erfaringer.

27. oktober 14: Steffen Damsgaard var panel deltager i en debat arrangeret af Distriktsforeningen Skive med emnet "Fra Udkant til Forkant – hvad kan hjælpe til overlevelse i udkanten?"

12. – 15. juni 14: Folkemøde på Bornholm.

26. april 14: *Konferencen "Hvordan skaber vi SAMMENHÆNG OG UDVIKLING i vore Mellembyer/centerbyer?"* arrangeret af Landdistrikternes Fællesråd. Niels Bøje Groth, Seniorforsker ved Københavns Universitet holdt et spændende oplæg for de 50 deltagere omkring Mellembyerne udfordringer i forhold til befolkningssammensætning og demografi, og 5 af de deltagende mellembyer fortalte om det forløb, som de havde været igennem i løbet af projektet. Der blev både fremlagt positive ting samt problemstillinger fra deltagerne, og i de efterfølgende workshops kunne man få et mere indgående kendskab til, hvilke forskellige tiltag, som de enkelte deltager-byer havde gjort for at komme igennem de problemer, som var opstået undervejs. Der blev stillet mange gode spørgsmål; alle fik erfaringer med hjem og der var en rigtig god debat undervejs.

31. marts 14: *Høring om problemerne om finansiering i landdistrikter og yderområder, arrangeret af ULØ og LDF i Spinderihallerne i Vejle.* Formålet med høringsen var - med udgangspunkt i seks konkrete eksempler - at afdække, hvilke problemer der er med at få finansieret boliger og erhverv i landdistrikterne, problemernes omfang, og hvordan de i givet fald kan løses. På høringsen gav en række eksperter deres bud på, hvordan der kunne skabes bedre muligheder for finansiering af boliger og erhverv i landdistrikterne, f.eks. ved ændrede forudsætninger og vilkår for bosætning og erhverv i landdistrikterne eller nye og alternative finansieringsformer m.m. Der var stor mediebevågenhed omkring høringsen, og der blev bragt indslag på TV-Syd direkte fra høringsen.

Året igennem har Landdistrikternes Fællesråds formand, Steffen Damsgaard, og næstformand, Karsten Gram, repræsenteret LDF i adskillige sammenhænge, blandt andet adskillige møder i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters landdistriktsudvalg; i MBBL's LAG-indstillingsudvalg samt til opstartsmødet for "Opør fra Udkanten" på Ærø samt naturligvis de arrangementer, som er nævnt ovenfor.

Information og vejledning

I årets løb har vi været i kontakt med mange af vores medlemmer og med mange landsbyer, som ringer og beder om et godt råd. Vi informerer gerne og deler ud af vores viden, men hvis det drejer sig om egentlig

konsulent bistand henviser vi til nogle af de mange dygtige konsulenter i vores netværk, som arbejder med landdistriktsudvikling.

Både formand, næstformand, enkelte fra bestyrelsen og Jane og Kirsten fra sekretariatet har været ude i forskellige sammenhænge, hvor kommuner eller landdistriktsråd har bedt os komme til en aften, hvor de har haft deres landsbyer samlet. Her har vi fortalt om gode eksempler på udvikling, om hvordan man skaffer penge, nye politiske tiltag på landdistriktsområdet, samt svaret på spørgsmål fra deltagerne. Det er meget givtigt og inspirerende at komme ud og snakke med vores medlemmer.

Deltagelse i eksterne udvalg

Landdistrikternes Fællesråd deltager i nedenstående råd, bestyrelser og udvalg:

Det rådgivende udvalg på landdistriktsområdet (DRUPL)

Udvalget eksisterer under Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter med ministeren som formand. Udvalget skal bidrage med generel orientering til de relevante ministre om udfordringer og muligheder i landdistrikterne. Ligeledes vil udvalget kunne høres i forbindelse med tiltag på landdistriktsområdet. LDF har med formanden deltaget i møderne afholdt i kontaktforum, men også i selve udvalget af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter det seneste års tid. Det er et vigtigt forum, som LDF værdsætter meget.

Bestyrelsen for Center for Landdistriktsforskning

LDF er repræsenteret i bestyrelsen ved formand for LDF. Det er en meget vigtig bestyrelse at deltage i, da det giver en gensidig indsigt i, hvad der rører sig på landdistriktsområdet. LDF prøver at påvirke arbejdet i centret ud fra den tilgang, som praktiske ekspert som LDF er, ifølge den definerede mission i organisationen.

Collective Impact Bygningsarv (CIB)

LDF er via formanden repræsenteret i Collective Impact Bygningsarv, som er nedsat af Realdania for at arbejde med at få udbredt og sikret bygningsarven i landdistrikter og yderområder, som i disse år med nedrivningspulje og fraflytning er hårdt under pres mange steder.

Princippet i en Collective Impact gruppe er at samle en lang række aktører og i fælleskab at finde løsninger på en problemstilling, som alle arbejder hen i retning af.

Udvalget for et Levende Land - Landdistriktsudvalget

Udvalget er nedsat af Direktoratet for FødevareErhverv og er sammensat af repræsentanter fra følgende myndigheder og organisationer: EU-Kommissionen, Fødevareministeriet, Direktoratet for FødevareErhverv, Skov- og Naturstyrelsen, FødevareIndustrien, SID, Landdistrikternes Fællesråd, Dansk Landbrug, Landbrugsraadet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Dansk Skovforening, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Hedeselskabet og Danmarks Naturfredningsforening. Direktoratet for FødevareErhverv varetager formandskabet ved vicedirektør Morten Lautrup-Larsen. Carsten Ørting Andersen er repræsentant for Landdistrikternes Fællesråd. Steffen Damsgaard er suppleant.

Spor i landskabet

Samarbejdet er med til at fremme dialogen mellem friluftslivets udøvere og lodsejere. De markerede spor giver befolkningen nye oplevelser af naturen, øger kendskabet til naturen samt skaber interesse og forståelse for produktion i landskabet. Spor i Landskabet er et samarbejde mellem: Kommunernes Landsforening, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Landbrug &

Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd og Naturstyrelsen. Niels Clemmesen er repræsentant for Landdistrikternes Fællesråd.

Det rådgivende udvalg for landskabs- og biotopforbedrende beplantninger og natur- og miljøprojekter

Udvalget har til opgave at bedømme indsendte ansøgninger om tilskud til etablering af landskabs- og biotopforbedrende beplantninger, herunder læplantninger, og at bedømme indsendte ansøgninger om tilskud til natur- og miljøprojekter. Niels Clemmesen er repræsentant for Landdistrikternes Fællesråd.

Hela Norden Ska Leva

Den fælles nordiske forening Hela Norden Ska Leva fremmer aktiviteter, der kan udvikle de gode levevilkår i landdistrikterne i de nordiske lande. Foreningen fungerer som et koordinerende organ for de forskellige landes landdækkende organisationer. Jørgen Folkvang er repræsentant for Landdistrikternes Fællesråd. Landdistrikternes Fællesråd deltager aktivt i det nordiske/europæiske samarbejde for at få gode og lige forhold for landdistrikterne. Omend der er geografiske forskelle mellem de enkelte lande, er det de samme overordnede udfordringer, der møder de, der bor udenfor de større bycentre. Det er samme udfordringer med centralisering, infrastruktur, fiberdækning, arbejdspladser, m.m.

I Hela Norden Ska Leva - den nordiske paraplyorganisation for de nationale landdistriktsorganisationer - er vi som medlem af bestyrelsen med til at landdistriktsspørgsmålet op også i overnationale organer. I år har vi foretræde for det nordiske ministerråd, og vi er i færd med at planlægge en stor europæisk konference mellem 30-35 lande senere på året i Østrig; sidst var denne konference i Bruxelles. Dette giver god mulighed for at bringe landdistriktsspørgsmålet på den politiske dagsorden på et europæisk plan. I forbindelse med det kommende møde i Østrig, vil vi komme rundt i landet for at tale med borgere og mindre erhvervsdrivende i landsbyer rundt omkring i Danmark for at samle viden om, hvad der rører sig. Det samme bliver gjort i 30 andre lande, og den samlede viden bliver præsenteret for de politiske repræsentanter på konferencen i Østrig.

Fremtidig arealanvendelse i Danmark

Teknologirådet har igangsat et storstilet 2-årigt projekt om Danmarks fremtidige arealanvendelse. Projektet er støttet af Velux Fonden og har til opgave at skabe grundlag for en bred offentlig debat om Danmarks areal i fremtiden. Opgaven er, at frembringe synergier og foretage nødvendige prioriteringer for at undgå konflikter i tide. Projektet vil både udarbejde anbefalinger til den nuværende anvendelse af Danmarks areal, og komme med anbefalinger til nye muligheder i den fremtidige planlægning.

Udgangspunktet for projektet er, at det danske landskab er presset fra flere sider bl.a. fordi:

Der er et ønske om at udvide naturarealerne og give mere sammenhængende natur

Landbrugsproduktionen ønskes opretholdt og visse steder intensiveret

Det er politisk besluttet at arealet med skov skal fordobles i løbet af en træ-generation

Energipolitikken kræver produktion af biomasse, opstilling af vindmøller mm.

Infrastruktur – især til transport – udvides

Byerne breder sig og bebyggelser dukker op i det åbne land

Klimaforandringer medfører at havet æder sig ind på kysterne og samtidigt oversvømmes områder inde i landet af kraftige regnskyl.

Landet bliver altså mindre, samtidig med at flere gør krav på mere plads - kabalen går ikke op, der skal prioriteres, og hvem skal bestemme, hvordan det danske landskab skal se ud om 100 år?

Bestyrelsesmedlem Lars Steffensen deltager som repræsentant for Landdistrikternes Fællesråd i det nedsatte udvalg.

I medierne

Landdistrikternes Fællesråd har været meget i medierne i det firløbne år. På sekretariatet bliver vi flere gange om ugen kontaktet af forskellige medier, der ønsker at høre vores syn på de mange politiske udmeldinger, som kommer på landdistriktsområdet men også høre, hvad vi har af forslag til ændringer. Det har været alt fra nedrivning af faldefærdige huse, manglende bredbånds- og mobildækning, udflytning af statslige arbejdspladser, infrastruktur, skolelukninger, manglende finansiering eller ændringer af planloven for blot at nævne nogle få. LDF's formand, Steffen Damsgaard, har jævnligt været i landsdækkende TV, både DR1, DR2 og på TV2 i de regionale TV stationers udsendelser, samt den skrevne presse over hele landet. Næstformand Karsten Gram har jævnligt været i TV Syd og i P4. Andre fra bestyrelse og sekretariat har også bidraget i både den æterbårne og skrevne presse.

Organisation og sekretariat

Sekretariatet

I sekretariatet er der også sket forandringer det seneste år.

Chr. Jarnhus, som hjalp os på freelance basis i 2014, hvor hans opgave var at udgive nyhedsmail og finde og skrive cases for ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter til deres side livogland.dk, stoppede efter aftale pr. 31.12 2014. Den 1. december blev Jane Ravn Lorenzen ansat som informations- og kommunikations medarbejder. Jane er oprindeligt uddannet sygeplejerske og har arbejdet som sådan nogen år. Ved siden af arbejdet har Jane taget en bacheloruddannelse i Erhvervsprog og IT-baseret Markedskommunikation. Jane er ansat 25 timer om ugen og er godt i gang med arbejdet.

Hanne er fortsat ansat som kontorassistent nogle timer ugentligt og Kirsten fortsætter et stykke tid endnu som sekretariatsleder med ca. 12-14 timer pr. uge. Så vi må sige, at i betragtning af, hvor få der er i sekretariatet, yder de dygtige medarbejdere en kæmpe indsats.

Medlemsudvikling

Året 2015 er startet rigtig godt hos Landdistrikternes Fællesråd. Vi har allerede fået 11 nye medlemmer, heraf 9 kommuner og 1 landsdækkende organisation, hvilket vi naturligvis er meget glade for. Siden den 1. januar har vi kunnet byde velkommen til: Odder Kommune, Lolland Kommune, Hjørring Kommune, Langeland Kommune, Samsø Kommune, Faxe Kommune, Svendborg Kommune, Holbæk Kommune samt den landsdækkende organisation Scanenergi/Husets energi og flere landsbyer, senest Skovlandets Lokalråd. Landdistrikternes Fællesråd har nu 12 landsdækkende organisationer, 36 kommuner, 3 landdistriktsråd og 60 landsbyer som medlemmer. Vi glæder os til et fremtidigt samarbejde med alle.

Landdistrikternes Fællesråd har 4 medlemsgrupper:

- A-medlemmer: Landsdækkende organisationer og foreninger.
- B-medlemmer: Kommuner og
- C-medlemmer: Overordnet landdistriktsorganisering i en kommune.
- D-medlemmer: Landsbyer, lokalråd og personlige medlemmer (støttemedlemmer)

I det kommende år vil vi fortsætte vores arbejde med at styrke medlemskredsen. Det gør vi ved direkte henvendelser, men også ved at komme rundt i landet til møder og arrangementer.

Campingvogn

Landdistrikternes Fællesråd har netop investeret i en campingvogn. Hensigten er, at vi i sommerhalvåret vil tage på turné rundt i landet til forskellige kommuner. Her vil vi, i samarbejde med kommuner og lokalsamfund, tilrettelægge en dag i kommunen, hvor vi måske holder to-tre steder i lokalområderne om dagen. Her kan folk komme og diskutere landdistriktspolitik med os, komme med gode ideer, fortælle om lokale projekter, gøre opmærksom på problemstillinger eller andet, der rører sig i deres nærområde. Om aftenen stiller vi os så til rådighed for et møde, gerne et visionsværksted for alle kommunens landdistrikter, politikere og embedsfolk alt efter, hvad den pågældende kommune har af ønsker. I Landdistrikternes Fællesråd glæder vi os meget til at komme rundt i landet – den første kommune, Odder Kommune, har allerede lagt billet ind på en dag i maj måned.

Tak

Tak til vores medlemmer for jeres aktive indsats for, sammen med LDF, at arbejde ihærdigt for at forbedre rammevilkårene i landdistrikterne.

Tak til Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer og til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter for godt samarbejde i det forløbne år.

Fra formanden skal desuden lyde en stor tak til bestyrelsen for godt samarbejde og en stor tak til vores dygtige sekretariat for jeres utrættelige arbejde.

Fra landdistrikternes Fællesråd glæder vi os til det kommende år, hvor vi sammen skal arbejde med at skabe bedre forhold for vores unikke landdistrikter.